

Ariyə və əmanət

Ariyə^[1] və əmanət^[2]

Sual 1824: Zavodda baş verən yanğın nəticəsində orada olan hər şey, o cümlədən, xammal, dəzgahlar, materiallar və bəzi fərdlərin orada əmanət qoyduqları mallar yanıbmışdır. Bunlara zavodun sahibi zamindir, yoxsa zavodu idarə etmək məsuliyyətini daşıyan şəxs?

Cavab: Əgər yanğına heç kim səbəbkar olmayıbdirsə və zavoda əmanət qoyulan malların qorunmasında heç kim səhlənkərlilik göstərməyibdirsə, bunlara kimsə zəmin deyildir.

Sual 1825: Bir şəxs özünün yazılı vəsiyyətnaməsini başqa bir şəxsə əmanət vermişdir ki, ölümündən sonra bu vəsiyyətnaməni onun böyük övladına versin. Amma bu şəxs vəsiyyətnaməni onun övladına verməkdən boyun qaçırır. Onun bu işi əmanətə xəyanət sayılırmı?

Cavab: Əmanət verən şəxsin təyin etdiyi şəxsə əmanəti qaytarmaqdan boyun qaçırmaq bir növ xəyanət hesab olunur.

Sual 1826: Hərbi xidmət müddətində şəxsi istifadə üçün hərbi hissədən müəyyən əşyalar təhvil almışdım, amma hərbi xidmət müddəti başa çatdıqdan sonra onları hərbi hissəyə təhvil vermədim. İndi bu əşyalara görə mənim vəzifəm nədir? Onların pulunu Mərkəzi Bankın ümumi hesabına köçürmək kifayət edirmi?

Cavab: Əgər hərbi hissədən aldığınız əşyalar “ariyə” ünvanında olubdursa, bu əşyalar qaldığı təqdirdə onların özünü hərbi hissəyə qaytarmalısınız. Amma əgər bu əşyaları qorumaqda səhlənkərlilik göstərdiyinizə görə - hətta onları geri qaytarmağı yubadığınızda görə - bu əşyalar aradan gedibdirsə, onların oxşarını və ya pulunu hərbi hissəyə verməlisiniz. Əks təqdirdə, sizin öhdənizə heç nə düşmür.

Sual 1827: Etibarlı bir şəxsə başqa bir şəhərə aparması üçün müəyyən məbləğ pul verdilər. Amma pullar yolda oğurlandı. Bu şəxs bu pullara zamindirmi?

Cavab: Pulları qorumaqda onun səhlənkərlilik göstərdiyi sübuta yetməyənədək, o, bu pullara zəmin deyildir.

Sual 1828: Məscidin təmirinə lazım olan materialları almaq üçün məscidin idarə heyəti mənə məhəllə sakinlərinin məscidə bağışladıqları puldan müəyyən məbləğ pul verdi. Amma bu pul mənim şəxsi əşyalarım ilə birlikdə yolda itdi. Mənim vəzifəm nədir?

Cavab: Əgər bu pulu qoruyub saxlamaqda səhlənkərlilik etməmisinizsə, pula zəmin deyilsiniz.

^[1] Ariyə – bir əqdirdir (müqavilədir) və burada əqdin bir tərəfi digər tərəfə onun malından havayı olaraq istifadə etməsinə icazə verir.

^[2] Əmanət – bir əqdirdir və burada əqdin bir tərəfi öz malını digər tərəfin yanında onu qoruyub saxlaması üçün qoyur.

دفتر مقام معظم رهبری
www.leader.ir
